

Wrocław, 20 grudnia 2007 roku

WK.60/122/K-95/07

**Pani
Anna Lityńska
Kierownik Miejsko Gminnego
Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowogrodźcu**

**ul. Lubańska 42a
59-730 Nowogrodzic**

Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 1 ust. 1 ustawy z 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity: Dz. U. z 2001 roku Nr 55, poz. 577 ze zm.) przeprowadziła w okresie od 19 do 23 listopada 2007 roku kontrolę gospodarki finansowej Miejsko Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowogrodźcu. Zakres badanych zagadnień oraz ustalenia przedstawiono w protokole kontroli podpisanym bez zastrzeżeń przez Kierownika oraz Główną księgową.

Uchybienia i nieprawidłowości wystąpiły przy realizacji następujących zagadnień.

W zakresie spraw organizacyjnych

Kierownik jednostki nie ustaliła w formie pisemnej procedur kontroli związanych z pobieraniem i gromadzeniem środków publicznych oraz zaciąganiem zobowiązań finansowych, czym nie dopełniła obowiązku wynikającego z przepisów art. 47 ust. 3 ustawy z 30 czerwca 2005 roku o finansach publicznych (tekst jednolity: Dz.U. z 2005 roku Nr 249, poz. 2104 ze zm.).

W zakresie księgowości

Zapisy na koncie 130 – „Rachunki bieżące jednostek budżetowych” dokonywane były na podstawie list wypłat świadczeń społecznych, faktur zakupu usług, materiałów, co było niezgodne z zasadą funkcjonowania konta 130, określoną w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z 28 lipca 2006 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz.U. Nr 142, poz. 1020), w świetle której zapisy na tym koncie winny być dokonywane wyłącznie na podstawie wyciągów bankowych, przy zachowaniu pełnej zgodności zapisów między księgowością banku i jednostki.

Dowody księgowe (wyciągi bankowe) nie zawierały adnotacji stwierdzającej zakwalifikowanie dowodu do ujęcia w księgach przez wskazanie symboli kont księgi głównej, na których operacja gospodarcza wykazana w dowodach ma być ujęta, a także klasyfikacji budżetowej tej operacji. Do powyższego zobowiązywały przepisy art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy z 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jednolity: Dz. U. z 2002 roku Nr 76, poz. 694 ze zm.). W księgach dokonywano łącznych zapisów zbioru dowodów źródłowych, bez pojedynczego wymienia w dowodzie zbiorczym dowodów, których zapis zbiorczy dotyczył, co było niezgodne z art. 20 ust. 3 pkt 1 ustawy o rachunkowości.

Na dzień zamknięcia ksiąg rachunkowych za 2006 rok nie zostały sporządzone zestawienia sald kont ksiąg pomocniczych, co było niezgodne z art. 18 ust. 2 ustawy o rachunkowości. Przyczyną tej nieprawidłowości był brak ujęcia w wykazie zbiorów zapisów księgowych, zestawień sald kont ksiąg pomocniczych, stosownie do obowiązku wynikającego z art.13 ust. 1 pkt 4 ustawy o rachunkowości.

W zakresie gospodarki pieniężnej

Środki pieniężne w kwocie 3.067,43 zł podjęte w dniu 12 kwietnia 2006 roku z rachunku funduszu świadczeń socjalnych na podstawie czeku gotówkowego do raportu kasowego zostały zaprzychodowane w dniu 14 kwietnia 2006 roku, co stanowiło naruszenie przepisów art. 24 ust. 5 pkt 3 ustawy o rachunkowości w zakresie bieżącego prowadzenia ksiąg rachunkowych.

Kasjerka nie przestrzegała każdorazowo obowiązku wypłaty gotówki z kasy wyłącznie za potwierdzeniem jej odbioru dokonany na dokumencie. Rozchodowała środki pieniężne w kwocie 3.176,49 zł, pomimo braku potwierdzenia odbioru gotówki, co było niezgodne z treścią § 6 pkt 13 Instrukcji kasowej, w świetle którego odbiorca gotówki kwituje jej odbiór na rozchodowym dowodzie kasowym w sposób trwały, podając datę jej otrzymania oraz zamieszczając swój podpis. Konieczność uzyskania podpisu osoby przyjmującej gotówkę wynika z przepisów art. 21 ust. 1 pkt 5 ustawy o rachunkowości.

Kasjerka funkcję tę pełniła od 2 lipca 1990 roku, natomiast deklarację o przyjęciu odpowiedzialności materialnej za powierzone pieniądze i mienie złożyła w dniu 22 listopada 2007 roku - w trakcie kontroli.

Dowodami źródłowymi nie zostały udokumentowane dwie operacje kasowe rozchodowe na kwotę 730 zł, co było niezgodne z przepisami art. 20 ust. 2 ustawy o rachunkowości. W dniu 12 stycznia 2007 roku rozchód gotówki z kasy w kwocie 600 zł udokumentowano pokwitowaniem za zakup znaków opłaty sądowej, wystawionym przez kasjera Sądu Rejonowego w Bolesławcu, a w dniu 21 marca 2006 roku rozchód gotówki z kasy w kwocie 130 zł udokumentowano pokwitowaniem za zakup znaczków pocztowych.

Zrealizowane rozchodowe dowody kasowe nie zostały oznaczone poprzez nadanie daty, numeru i pozycji raportu kasowego, w którym objęte nimi wypłaty zostały zaewidencjonowane, co było niezgodne z treścią § 6 pkt 15 Instrukcji gospodarki kasowej.

W zakresie wydatków na wynagrodzenia

W angażach z 11 kwietnia i 20 lipca 2006 roku zmieniających wynagrodzenie Głównej księgowej, jako podstawę prawną wskazano przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z 2 sierpnia 2005 roku dotyczące zasad wynagradzania i wymagań kwalifikacyjnych pracowników samorządowych zatrudnionych w urzędach gmin, przyznając stawkę wynagrodzenia zasadniczego według XV kategorii zaszeregowania oraz dodatku funkcyjnego według 3 grupy. Ustalenie wynagrodzenia dla Głównej księgowej Ośrodka Pomocy Społecznej, będącego jednostką organizacyjną jst, podlegało przepisom rozporządzenia Rady Ministrów z 2 sierpnia 2005 roku w sprawie zasad wynagradzania i wymagań kwalifikacyjnych pracowników samorządowych zatrudnionych w jednostkach organizacyjnych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 146,

poz. 1222 ze zm.). Ustalono w oparciu o nieprawidłową podstawę prawną, składniki wynagrodzenia nie przekroczyły maksymalnej kwoty wynagrodzenia zasadniczego i dodatku funkcyjnego wynikającego z prawidłowej podstawy prawnej.

Dowody źródłowe dotyczące zrealizowanych wydatków na wynagrodzenia oraz składki na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne oraz fundusz pracy, nie zostały oznaczone numerem identyfikacyjnym, co było niezgodne z art. 21 ust. 1 pkt 1 ustawy o rachunkowości.

W zakresie wydatków na świadczenia społeczne

W jednostce nie została zapewniona właściwa organizacja systemu kontroli finansowej, o której mowa w art. 47 ustawy o finansach publicznych. Bank Zachodni WBK S.A. 1 Oddział w Nowogrodźcu, prowadzący bezumownie obsługę kasową w zakresie wypłaty świadczeń społecznych, obciążał rachunek bieżący Miejsko Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej kwotą zasiłku danego świadczeniobiorcy. Tymczasem MGOPS nie dysponował dokumentami potwierdzającymi, iż osoby uprawnione do wypłaty przez Bank świadczeń, potwierdzały odbiór przyznanych im przez Zleceniodawcę należności poprzez złożenie podpisu na dowodach wypłat.

Realizacja zasiłku stałego przyznanego na podstawie decyzji ZS/106/06 z 18.10.2006 roku, w części dotyczącej wypłaty gotówkowej w kwocie 244 zł nastąpiła niezgodnie z treścią tej decyzji. Świadczeniobiorcy nie wypłacono zasiłku w formie gotówki - jak zapisano w decyzji, a dokonano zakupu opału na kwotę 493,42 zł i ze środków zasiłku stałego świadczeniobiorcy sfinansowano opał w kwocie 244 zł. Na dowodzie zakupu opału brak było potwierdzenia odbioru opału przez świadczeniobiorcę, co stanowiło naruszenie przepisów art. 21 ust. 1 pkt 5 ustawy o rachunkowości. A przy podpisie świadczeniobiorcy potwierdzającym odbiór opału na tzw. „kartce” dołączonej do faktury zakupu opału, brak było daty wskazującej w którym dniu, miesiącu czy roku, świadczeniobiorca potwierdził odbiór opału.

Świadczenie pieniężne w postaci zasiłku okresowego z powodu bezrobocia za okres 1.12.2006 do 31.12.2006 roku (decyzja ZO/472/06 z 30.11.2006 roku) zostało wypłacone osobie, która nie była wymieniona w rozchodowym dowodzie kasowym – liście wypłat nr 134. W dokumentacji księgowej brak było upoważnienia do dokonania wypłaty gotówki z kasy MGOPS tej osobie, a decyzja przyznająca świadczenie nie zawierała potwierdzenia odbioru tej decyzji przez świadczeniobiorcę.

Świadczenia społeczne z tytułu zasiłku stałego oraz okresowego i celowego w 2006 roku zostały wypłacone za pośrednictwem kasy Banku przed uprawomocnieniem się decyzji administracyjnej przyznającej świadczenie, ponieważ każdej decyzji przyznającej świadczenie nadawano rygor natychmiastowej wykonalności z art. 108 ustawy z 14 czerwca 1960 roku Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jednolity: Dz.U. z 2000 roku, Nr 98, poz. 1071 ze zm.). Dotyczyło to m.in. decyzji ZC/7/07 z 16.01.2007 roku przyznającej w styczniu 2007 roku zasiłek celowy na zakup środków czystości. W podstawie prawnej decyzji przyznającej świadczenie nie uzasadniono, że nadany decyzji nieostatecznej rygor natychmiastowej wykonalności był rzeczywiście niezbędny.

Świadczeniobiorcom z kasy MGOPS były wypłacane świadczenia pomimo braku potwierdzenia odbioru decyzji przez świadczeniobiorcę, co stwierdzono w czterech przypadkach na dziesięć objętych

kontrolą, w tym: decyzji ZC/452/06 z 18.10.2006 roku przyznającej świadczenie w formie zasiłku celowego w listopadzie w kwocie 250 zł.

W aktach świadczeniobiorcy o numerze akt 18 nie stwierdzono decyzji ZO/471/06 (brak daty), tymczasem zgodnie z rejestrem wydanych decyzji, decyzja o tym numerze została wydana. Z wyjaśnienia wynikało, że przedmiotowa decyzja została anulowana i pomyłkowo nie została wykreślona z rejestru.

Dyspozycją Kierownika Miejsko Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w styczniu 2006 roku na rachunek bankowy zakładu pogrzebowego zostały przekazane środki pieniężne za wykonanie usługi w zakresie pochówku zmarłej, mimo iż w aktach zmarłej nie było dokumentacji poświadczającej iż były podjęte działania sprawdzające celem ustalenia, czy zostały spełnione przesłanki do pochówku ze środków Ośrodka, czy rodzina zmarłej była uprawniona do otrzymania zwrotu kosztów pogrzebu z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

WNIOSKI POKONTROLNE

Przedstawiając powyższe do wiadomości Pani Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych, wnosi o podjęcie stosownych działań mających na celu wyeliminowanie stwierdzonych nieprawidłowości oraz niedopuszczenie do ich ponownego wystąpienia w przyszłości poprzez realizację następujących wniosków:

1. Zaprowadzenie ewidencji stanu środków oraz obrotów związanych z dochodami i wydatkami na koncie 130 - "Rachunki bieżące jednostki budżetowej", wyłącznie na podstawie wyciągów bankowych, przy zachowaniu pełnej zgodności zapisów między księgowością banku, a księgowością jednostki, po obu stronach kontach, zgodnie z opisem konta zawartym w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z 28 lipca 2006 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz.U. Nr 142, poz. 1020).
2. Przestrzeganie przepisów ustawy z 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jednolity: Dz.U. z 2002 roku Nr 76, poz. 694 ze zm.), w szczególności poprzez:
  - sporządzanie zestawień kont ksiąg pomocniczych zgodnie z przepisami art. 18 ust. 2 ustawy,
  - ujmowanie w raportach kasowych operacji gotówką w tym samym dniu, w którym zostały dokonane, zgodnie z art. 24 ust. 5 pkt 3 ustawy,
  - dokonywanie wypłat gotówki z kasy wyłącznie za pokwitowaniem, wraz z datą, przez osobę odbierającą gotówkę, zgodnie z art. 21 ust. 1 pkt 5 ustawy,
  - zamieszczanie na wyciągach bankowych adnotacji o ich zaklasyfikowaniu do ujęcia w księgach rachunkowych, zgodnie z art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy,
  - oznaczanie dowodów księgowych numerem identyfikacyjnym, zgodnie z art. 21 ust. 1 pkt 1 i art. 24 ust. 4 pkt 1 ustawy,

- dokumentowanie operacji gospodarczych dowodami źródłowymi, zgodnie z art. 20 ust. 2 ustawy.
- 3. Stosowanie, przy ustalaniu składników wynagrodzenia dla Głównej księgowej, przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z 2 sierpnia 2005 roku w sprawie zasad wynagradzania i wymagań kwalifikacyjnych pracowników samorządowych zatrudnionych w jednostkach organizacyjnych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 146, poz. 1222 ze zm.).
- 4. Opracowanie i wdrożenie procedur kontroli, dotyczących procesów pobierania, gromadzenia środków publicznych i zaciągania zobowiązań finansowych oraz uzupełnienie procedur kontroli o zasady dokonywania wypłat świadczeń społecznych przez Bank Zachodni, celem wykonywania kontroli potwierdzenia dokonania wypłat dla osób uprawnionych, stosownie do przepisów art. 47 ust. 3 ustawy z 30 czerwca 2005 roku o finansach publicznych (Dz.U Nr 249, poz. 2104 ze zm.).
- 5. Nadawanie decyzji nieostatecznej rygoru natychmiastowej wykonalności jedynie w przypadku gdy zachodzi jedna z okoliczności wskazanych w art. 108 ustawy z 14 czerwca 1960 roku Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jednolity: Dz.U. z 2000 roku, Nr 98, poz. 1071 ze zm.).
- 6. Przekazywanie świadczeniobiorcom decyzji przyznającej świadczenie za potwierdzeniem jej odbioru, stosownie do przepisów art. 39 ustawy Kodeks postępowania administracyjnego.
- 7. Pokrywanie kosztów za usługi w zakresie pochówku wyłącznie po dokonaniu działań sprawdzających, w celu ustalenia czy rodzina zmarłej (zmarłego) była uprawniona do otrzymania zwrotu kosztów pogrzebu z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

Stosownie do postanowień art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych proszę o poinformowanie Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu, w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego o wykonaniu wniosków lub przyczynach ich niewykonania. Do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżenia do Kolegium Izby. Zastrzeżenie składa właściwy organ jednostki kontrolowanej w terminie 14 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego za pośrednictwem Prezesa Izby. Podstawą zgłoszenia zastrzeżenia może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Do wiadomości:

Pan
Robert Marek Relich
Burmistrz Nowogrodźca